

— Εἶνε ξένον αὐτὸ τὸ ὄνομα! Καὶ κατὰ τὴν κρίσιν σας τίνας τόπου ὄνομα νὰ εἶνε, κῦρ Ἐρσεβον;

— Ξεῦρω κ' ἐγώ; Μήπως τοὺς γνωρίζω ἐγὼ αὐτοὺς τοὺς διαβολότοπους;... Βγῆκα ἐγὼ ποτέ μου ἐξῶ ἀπὸ τὴν θάλασσα τῆς Νορῶης καὶ τοῦ Βέργκεν παρὰ μιὰ φορὰ μονάχα ποῦ ἐπῆγα νὰ ψαρεύσω 'ς τὴν Ἴσλανδία καὶ 'ς τὴν Γροιλανδία; ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς μὲ τόνον ἐκτραχυνόμενον βαθμηδόν.

— Ἐγὼ νομίζω ὅτι εἶνε ὄνομα ἀγγλικὸν ἢ γερμανικόν, εἶπεν ὁ ἱατρός, οὐδόλως προσέξας εἰς τὸν τόνον τοῦ ἀλιεύς. Θὰ ἦτο εὐκολόν νὰ τὸ συμπεράνω ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἂν ἐβλεπα τὸ σωτίβιον. Μήπως τὸ ἐφυλάξετε, φίλε μου Ἐρσεβον;

— Ἄ! μπᾶ! εἶνε χρόνια καὶ χρόνια τώρα ποῦ ἔγινε φλόγα, στάκτη καὶ καπνός, ἀπήντησε θριμβευτικῶς ὁ Ἐρσεβον.

— Καθόσον ἐνθυμεῖται ὁ Μαλάριος, τὰ γράμματα ἦσαν ῥωμαϊκά, εἶπεν ὁ ἱατρός ὡσεὶ καθ' ἐαυτὸν διαλεγόμενος, ὅπως εἶνε καὶ τὰ γράμματα τὰ κεντημένα ἐπὶ τῶν ἐσωρροῦχων. Πιθανόν λοιπὸν εἶνε ὅτι τὸ πλοῖον δὲν ἦτο γερμανικόν. Μοῦ φαίνεται μᾶλλον ὡς ἀγγλικόν... Αὐτῆς τῆς γνώμης δὲν εἴσθε καὶ σεῖς, κῦρ Ἐρσεβον;

— Καὶ τί μὲ νοιάζει; θαρρεῖτε πῶς δίνω πεντάρια ἐγὼ δι' αὐτό! ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς. Ἄς εἶνε ἐγγλέζικο, ρούσσικο, ἄς εἶνε μακάρι παταγονικό, λίγο μὲ μέλει!... Αὐτό, τὸ μυστικὸν τοῦ ἐφανέρωσε δώδεκα χρόνια τώρα εἰς τὸν Ὠκεανό, κ' αὐτὸς τὸ φυλάγει 'ς τὸ βυθό του, σὲ βάθος τρεῖς ἢ τέσσαρες χιλιάδες μέτρα!

Εὐλόγως ἠδύνατό τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι ὁ Ἐρσεβον ἦτο τὰ μέγιστα εὐχαριστημένος ὅτι τὸ μυστικὸν ἐκεῖνο εἶχε κατατεθῆ τόσον βαθέως.

— Τέλος πάντων θὰ ἐκάματε πιστεύω κάποιαν ἐνέργειαν διὰ νὰ εὑρετε τὴν οἰκογένειαν τοῦ παιδίου, εἶπεν ὁ ἱατρός, τοῦ ὁποίου τὰ διόπτρα ἐφάνησαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ εἰρωνείας ἀστραποβολήσαντα. Θὰ ἐγράψατε βέβαια εἰς τὸν νομάρχην τοῦ Βέργκεν, θὰ κατεχωρίσατε καμμίαν γνωστοποίησιν εἰς τὰς ἐφημερίδας;

— Ἐγὼ! ἀνέκραξεν ὁ ἀλιεύς τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἐκάμα!... Εἶχα ἐγὼ τὸν τρόπον νὰ ἐξοδεύσω χρήματα διὰ νὰ εὔρω ἀνθρώπους ποῦ δὲν τοὺς ἔμελε δόλου διὰ τὸ παιδί; διότι ἂν τοὺς ἔμελε θὰ ἐφρόντιζαν αὐτοὶ νὰ τὸ εὔρουν... Ἐλᾶτε 'ς τὴ θέσι μου, κῦρ ἱατρέ... Δὲν ἔχω ἐκατομμύρια ἐγώ... Καὶ πάλιν εἶμαι βέβαιος πῶς ἂν ἐξοδεύαμε καὶ τὸ ὑστερινὸ λεπτό μας δὲν θὰ εὐρίσκαμε τίποτε... Ἐκάναμε ὅτι ἤρχονταν ἀπὸ τὸ χέρι μας, τὸ ἀναθρέψαμε σὰν ἐδικό μας, τὸ ἀγαπήσαμε, τὸ ἐχαϊδεύσαμε...

— Καὶ ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τᾶλλα δύο εἴμπορῶ νὰ σᾶς πῶ! ὑπέλαβεν ἡ Κατρίνα, ἀπομάζασα τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τοῦ ἄκρου τῆς πο-

διᾶς τῆς· ναί, τὸ μόνον φταιζίμον ποῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μᾶς εὔρη εἶνε πῶς τοῦ ἐδώκαμε πολὺ μεγάλο μερτικὸν ἀπὸ τὴν ἀγάπη μας!

— Κυρὰ Ἐρσεβον, μὲ προσβάλλετε ἂν νομίζετε ὅτι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαγγία ποῦ ἐδείξατε πρὸς τὸν μικρὸν ναυαγὸν μοῦ ἐμπνέουν ἄλλο αἶσθημα ἀπὸ ζωηρὸν θαυμασμόν! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός. Μή!.. μὴ σᾶς περάσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν σας τέτοια ἰδέα!... Ἄλλ' ἂν θέλετε νὰ σᾶς ὁμιλήσω καθαρὰ, σᾶς λέγω ὅτι αὐτὴ ἴσα ἴσα ἡ ἀγάπη σας δὲν σᾶς ἀφῆκε νὰ ἰδῆτε τὸ καθηκὸν σας. Τὸ καθηκὸν σας δὲ ἦτο, πρὸ παντός ἄλλου, νὰ ζητήσετε τὴν οἰκογένειαν τοῦ παιδίου μὲ ὅσα μέσα ἠδύνασθε!

Ἐπῆλθε βαθεῖα σιγή.

— Ἴσως ἔχετε δίκαιον! εἶπε τέλος ὁ Ἐρσεβον, ὅστις εἶχε κύψη τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν μομφὴν ταύτην. Μὰ ὅτι ἔγινε ἔγινε πλέον. Τώρα ὁ Ἐρικ εἶνε ἰδικός μας καὶ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ τοῦ κάμω λόγον δι' αὐτὲς τὲς παλαιῆς ἱστορίες.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, δὲν θὰ προδώσω ἐγὼ τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνεπιστεύθητε, εἶπεν ἐγερεθεὶς ὁ ἱατρός. Ἐπέρασε ἡ ὥρα... Σᾶς ἀφίνω, καλοὶ μου φίλοι, καὶ σᾶς εὐχομαι καλὴν νύκτα, νύκτα χωρὶς καμμίαν ἐνόχλησιν τῆς συνειδήσεώς σας, προσεῖπε σοβαρῶς.

Μεθ' ὁ φορέσας τὸν σισυρωτὸν ἐπενδύτην του, χωρὶς νὰ δεχθῆ τὴν προσφορὰν τοῦ ἀλιεύς ἐπιμένοντος νὰ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τῆς κατοικίας του, ἔσφιγγε θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρσεβον καὶ τῆς Κατρίνας καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ ἐργοστάσιόν του.

Ὁ Ἐρσεβον ἔστη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῆς φλιάς, βλέπων αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον ὑπὸ τὸ σεληναιὸν φῶς.

— Τί διαβολάνθρωπος! ὑπετονθόρυσεν ἀπορροσίσας τέλος νὰ ἐπανακλείσῃ τὴν θύραν.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΟΥ

(1811—1820)

Ὁ ἄλλοτε ἐν Λονδίῳ διαμένων φίλος μου κ. Δ. Τσ... εἶναι κάτοχος χειρογράφου, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι θὰ συγκατατεθῆ νὰ δωρῆσῃ εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ἢ δύο ἐκατονταετηρίδων προωρισμένος νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ ἐκδώσῃ τὸ χειρόγραφον τοῦτο, (ἐὰν μείνῃ ἕως τότε ἀνέκδοτον), θὰ προκαλέσῃ βεβαίως τὸν φθόνον τῶν μεσαιωνοδιφῶν τοῦ μέλλοντος. Ἄλλὰ καίτοι μὴ ἀνερχόμενον πέρα τοῦ πρώτου τετάρ-

του τῆς παρουσίας ἑκατονταετηρίδος, τὸ περι-
χόμενον τοῦ ἐν λόγῳ χειρογράφου παρέχει πολὺ
τὸ ἐνδιαφέρον καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι. Ἀπὸ τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης μέχρι τῆς σήμερον τὰ τοῦ κόσμου
ἐν γένει, καὶ ἰδίως τὰ καθ' ἡμᾶς, μετεβλήθησαν
τοσοῦτον, ὥστε οἱ νεώτεροι τῶν Ἑλλήνων δύ-
νανται, οὐχὶ ἄνευ λόγου, νὰ θεωρῶσιν ὡς μεσαι-
ωνικὴν καὶ τὴν ἀμέσως πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως
Ἑλλάδα, τὰ δὲ μνημεῖα τῆς περιόδου ἐκείνης
δύνανται ἀπὸ τοῦδε νὰ προκαλῶσι τὴν προσοχὴν
μας οὐχ ἥττον ἢ καὶ τὰ τοῦ μεσαιῶνος.

Τὸ χειρόγραφον τοῦτο δὲν εἶνε αὐτόγραφον
τοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ἀντεγράφη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ
τοῦ κατόχου του κ. Δ. Τσ. σύγκειται δ' ἐκ σελίδων
538, σχήματος 8ου μικροῦ, καὶ περιέχει ποίημα
ἐκ στίχων 11,000 περίπου, διαιρουμένων εἰς 75
κεφάλαια. Ποιητὴς αὐτοῦ εἶναι Δημήτριος τις
Παππᾶ Νικολάου, Θεσσαλομάγνης, ὑπόθεσις δὲ
τοῦ ποιήματος αἱ περιηγήσεις καὶ διάφορα ἐπει-
σόδια τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ. Ἡ διήγησις ἄρχε-
ται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1811, ὅτε ὁ πατὴρ τοῦ Δη-
μητρίου τὸν ἔστειλε νὰ εὔρη πόρον ζωῆς εἰς τὰ
ξένα, κατὰ τὴν εἰσέτι ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν
τῶν συμπατριωτῶν του. Κατὰ τῆς τοιαύτης συ-
νηθείας ἐξάνισταται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ ποιητής,
διαμυρτῶρεται δὲ ἐντόνως καὶ εἰς τὸν ἐπίλογόν
του, ἀποτεινόμενος ὡς ἐξῆς πρὸς τὸν ἀνχνύ-
στην του:

« Ἐάν δὲν ξενιτεύθῃς καὶ ζῆς ἔς τὰ πατρικά σου,
« μὴ γελασθῆ· κ' ἀφήσῃ τα ἀπὸ τὰ χερίά σου.
« Εἰ δὲ καὶ ξενιτεύθῃς, φρόντισε νὰ γυρίσῃς
« μὴν ὡραν ἐμπροσθήτερα, πρὶν κακοσυνεῖσθης. » (σ. 537).

Αἱ γνώσεις τοῦ ποιητοῦ εἶναι περὶ ὁρισμέναι.
Λεπτομερῶς περιγράφει τὸ σχολεῖον τῆς πατρί-
δος του, εἰς τὸ ὅποιον, λέγει,

« χρόνος ἐπὶ ἐσπούδασα, κ' ἰζὲς τὸ σπούδαγμά μου·
« μόλις ἔμπορῶ κουτὰ στραβὴ νὰ γράψω τ' ὄνομά μου. »

Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸ προοίμιόν του ζητεῖ τὴν
συγκατάθεσιν τοῦ ἀναγνώστου,

« τάχα ὅτι ἔχω λάθῃ εἰς τὸ ποίημα αὐτό,
« ἢ τὴν σύνταξιν ἢ ἄλλο εἰς τὴν τάξιν δὲν κρατῶ. »

Τῷ ὄντι, δὲν πολυκρατεῖ τὴν τάξιν. Ἀλλ'
ὅμως ἡ ἑλληνικὴ εὐφυΐα του ὑπερπηθᾷ τὰ προσ-
κόμματα τῆς ἀμαθείας, ἢ δ' ἐμφυτος εὐκολία
του περὶ τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ εἰς τὸ ἀφη-
γεῖσθαι ἐγείρει τὸ ἐνδιαφέρον, ἀντισταθμίζουσα
τὰς ποικίλας τοῦ ἔργου ἐλλείψεις. Ποίησις ἀληθῆς
οὐδαμῶ διαλάμπει ἐν αὐτῷ. Λεπτότητα αἰσθη-
ματος δὲν προδίδει ὁ ποιητής, οὔτε τὴν νοσταλ-
γίαν του περιγράφων οὔτε τοὺς ἔρωτάς του. Ἀλλ'
εἶναι ὀξύνοος καὶ περίεργος, ὅπου διαβῆ ἔρωτά,
πρατηρεῖ, μανθάνει καὶ ἐνθυμεῖται. Συχνάκις
δὲ συμπληροῖ τὴν ἔμμετρον διήγησίν του δι' ὑπο-
σημειώσεων, ἔνθα πκρέχει στατιστικὰς, γεωγρα-
φικὰς ἢ ἄλλας πληροφορίας. Αἱ πληροφορίες
του αὐταὶ εἶναι πολῦτιμοι, οὐχὶ μόνον καθὸ ἀπο-
τυποῦσαι τὰς γνώσεις τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ,

ἀλλὰ καὶ καθὸ παρέχουσαι πιστὴν εἰκόνα μιᾶς
φάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοῦ
μικροῦ δηλονότι λαοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τὰ ξένα
διὰ τοῦ ἐμπορίου. Ὁ πτωχὸς Δημήτριος Παππᾶ
Νικολάου δὲν κατάρθρωσε νὰ εὐδοκιμήσῃ ἀνε-
ψύχουμος ὑπεράνω τῆς ταπεινῆς σφαιράς του. Τὰς
ἀποτυχίας του ἀποδίδει εἰς τὴν Βιμαρμένην,
ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι τὰς ἐπέξηγεῖ καὶ τὰς δικαιοῖ
τὸ ἐλαφρὸν καὶ ἄστατον τοῦ χαρακτήρος του.
Πούποτε δὲν εὐχαριστεῖται, πούποτε δὲν χρο-
νίζει, ὅλοι τοῦ πταίου, τὰ πάντα κατακρίνει. Τὸν
κατατῆκει ἡ διηνεκὴς ἀποτυχία του, βαρύνεται
τὴν ξενιτείαν, ἀλλ' ἐντρέπεται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς
τὴν πατρίδα, πτωχὸς καὶ ἀπρόκοπος, ὥστε ἐξα-
κολουθεῖ τὰς περιπλανήσεις του, διώκων εἰς μά-
την τὴν τύχην.

Ἀναχωροῦντα κατὰ πρῶτον ἐκ τῆς πατρίδος
ὁ πατὴρ του

« τὸν ἐμβαρκάρισεν εἰς κῆποιον καίει
« ὅπου ἐτότε ἴμισσε διὰ τὴν Σαλονίκην. » (σελ. 31)

Τὰ πάντα ἐκεῖ νέα καὶ ἄγνωστα. Ἐκπληκτος
ὁ ποιητὴς ἐβλεπε τοὺς Ἰουδαίους, τοὺς Τούρκους,
τοὺς Φράγκους, καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν :

« τί εἶν' αὐτοὶ οἱ διάκοι
« πού ἔχουν τὰ τζουλούφια κ' ἄλλοιῶτικο καλιμῶνκι;
« Τί εἶν' αὐτοὶ πού κάθονται μὲ τὰ μακρὰ τζιπούκια,
« τὰ πόδια ἕνα τ' ἄλλο των, καὶ ἄν κούβᾳ καθουκία;
« Τί εἶν' αὐτοὶ οἱ λέλεκας οἱ στενοφορεμένοι,
« μὲ τὴν γύραν ὀπίσω των καὶ τὸν λαίμιν δεμένοι ; »

Ἄλλ' ἐνῷ βλέπων ταῦτα πάντα ἔχασκεν, ἐξαι-
φνης γιανίσταρος τις τὸν ραπίζει καὶ τὸν ὑβρίζει
Τουρκιστί. Σημειωτέον δὲ ὅτι τοὺς εἰς ξένην
γλῶσσαν διαλόγους, εἴτε Τουρκιστί, εἴτε Ἀραβι-
στί, εἴτε Ῥωσιστί, στιχουργεῖ ἐκάστοτε ὁ ποιη-
τής (Ῥωσικαταληκτικῶς πάντοτε) εἰς τὴν οἰκειάν
διάλεκτον, ἐπιδεικνύων οὕτω καὶ τὴν ἐκμάθησιν
τῆς γλώσσης τῶν διχφῶρων χωρῶν, ἔνθα διέ-
τριψεν.

Ἐν τούτοις ἀηδιάσας μετὰ τὸ ράπισμα τὴν
Θεσσαλονικὴν ἐντὸς τοῦ ἔτους

« Χίλιου ὀκτακοσίου
« δεκάτου πρώτου, καὶ μηνὸς τριάντα Σεπτεμβρίου,
« ἐμβαρκαρίζεται ἰδοὺ εἰς σχολέθαν μίαν
« Αἰνίτικην, κ' ἐμίσεισε διὰ τὴν Ἀραβίαν. » (σελ. 45)

Μετὰ ἑνὸς μηνὸς πλοῦν ὁ ποιητὴς ἔφθασεν εἰς
Ἄλεξάνδρειαν. Περιγραφή πάλιν τῆς χώρας, τῶν
πρεῶντων, τῶν κατοίκων, πρὸς δὲ καὶ κατὰ λό-
γος ὀνομαστικῶς (ἔμμετρος ἐννοεῖται.) τῶν παρε-
πληθυσθέντων Ἑλλήνων. Τὴν τοιαύτην καταγρα-
φὴν δὲν ἀμελεῖ ὑπουδὴποτε εὔρη Ἑλληνας, οἱ
δὲ κατὰ λόγοι οὗτοι ἀποτελοῦντες συμβολὴν εἰς
τὴν ἱστορίαν τῆς τότε Ἑλληνικῆς ἐμπορίας, προσ-
μαρτυροῦν συγχρόνως, διὰ τῆς ἀκριβοῆς των,
τὴν φιλαλήθειαν τοῦ πλάνητος Θεσσαλοῦ.

Ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν μεταβαίνει εἰς Ῥαχίτι,
ἐνθα γίνεται ὑπηρετὴς ἐνὸς συντοπίτου του, εὐ-
σπλάγγχου καὶ καλοδιαθέτου.

« πλὴν δι' ἓνα μου ψωμί καὶ βουχικὰ καμπόσα.
 • Τὰ δὲ δοθέντα χρέη μου ἦτον τὸ μαγειρεῖον,
 • νὰ τρίβω τετζερῆδια, νὰ φαίνομ τὸ φαγίον,
 • νὰ πλύνω τὰ πινάκια, περόνια, μαχαίρια,
 • καὶ ὅπου τὸν βλέπω νὰ σταθῶ μὲ σταυρωμένα χέρια.»
 (σ. 51)

Δὲν ἀρχίζει πολὺ μεγαλοπρεπῶς τὸ στάδιον
 τοῦ ὀπτωχῶς τυχοδιώκτης. Μετὰ ἓν ἔτος πα-
 ραιτεῖ τὸν ἀγαθὸν τοῦτον κύριον, ὅστις κατὰ τὴν
 διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας,

« μόλις τρεῖς τέσσαραις φοραὶς μ' εἶχε ξυλοκοπήσει, »
 καὶ μεταβαίνει διὰ τοῦ Νείλου εἰς « Μέμφιδα », ἥτις

« φράγικα λέγεται Γράν Καίρι,
 « ἀραβιστὶ Μασάρ Κιμπρ καὶ Τουρκικὰ Μεσῆρι. »

Ἐκεῖ γίνεται ὑπηρετῆς « πρὸς δέκα γρόσια ξηρὰ
 τὸν μῆνα » Νικόλα τινὸς Συμεῶνος, Συμυρατοῦ,
 ὅστις

« εἶχε εἰσέτι ἄλλους τρεῖς δούλους εἰς τὴν οἰκίαν,
 « ἐμὲ δέ, ὡς κατώτερον καὶ πλέον ἔσχατόν του,
 « μὲ ἰδιωρίσεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸν γαῖδαρόν του. » (σελ. 57)

Ὁ Νικόλας οὗτος Συμεῶνος

« μὲ τὸ αὐτὸ γαῖδοῦρι
 « κινᾷ μὴ τῶν ἡμερῶν νὰ πάγη ἔς τὸ Μανσοῦρι...
 « ἔχοντας προῖδν σκοπὸν τοῦ τόπου νὰ ψουνίσῃ...
 « καὶ ὁ μὲν ἴδιος αὐτός, ὡς εἴρηται, καθάλα,
 « οἱ μαῦροι δοῦλοι δὲ πεζοὶ ὀπίσω του πιλάλα. »

Ἄλλ' εἰς τοῦτο καὶ μόνον δὲν περιωρίζετο ἡ πρὸς
 τοὺς ὑπηρετὰς σκληρότης· τοὺς ἠνάγκαζε νὰ ἐρ-
 γάζωνται εἰς τὸ ὑπαιθρον τοσοῦτον, ὥστε ὁ ἀτυ-
 χῆς Δημήτριος μὴ ἀντέχων, λέγει, εἰς τὸν ἥλιον
 καὶ τὸν κάματον,

« διόλου ἀποκάμω
 « καὶ ὡς νεκρὸς ἀπλώθηκα εἰς τὸ χωράφι χάμω. »

Ἄσθενήσαντα οὕτω ὁ κύριός του ἀναχωρῶν τὸν
 παραιτεῖ « ἐν μιᾷ Ἀρειανοῦ οἰκίᾳ. »

ὅπου μιᾷ τῶν ἡμερῶν πλὴν μετὰ μῆνα ἓνα, »

εἰς ἓκ τῶν συνδούλων του τὸν ἀνευρίσκει κατὰ
 τύχην καὶ τῷ δίδει « τὴν ἐπιστολὴν πρώτην τοῦ
 πατρὸς του, » εἰς τὴν ὁποίαν ὁ νοσταλγῆς καὶ
 συγκεκνημένος ξένος ἀποκρίνεται ἀμέσως, ἀπο-
 σιωπῶν ὅμως τὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τὴν ἀνέχειάν
 του, διὰ νὰ μὴ λυπήσῃ τοὺς γονεῖς του.

Ἐντούτοις ὁ φιλοξενῶν αὐτὸν Κόπτης τὸν πω-
 λεῖ κρυφίως

« διὰ τριακόσια γρόσια, ὡς ζῶν τὸν καυμένον
 « εἰς δύο Μωαμεθανοὺς Συρλοὺς (Χαλεπλίδες),
 « ἀπὸ τοὺς στρατιωτικοὺς ποὺ κρᾶζονται ντελίδες. »

Παραδοθεὶς δι' ἐνέδρας εἰς τοὺς ἀγοραστάς
 τοῦ μεταφέρεται ὑπ' αὐτῶν, ἡμιθανὴς ἓκ τοῦ
 τρόμου καὶ τοῦ φόβου, εἰς Μανσοῦρ, ὅπου οἱ κύ-
 ριοὶ του προσκαλοῦν ἱατρὸν διὰ νὰ τὸν θεραπεύ-
 σῃ. Ὁ ὑπὸ σχῆμα Ἄλθανοῦ παρουσιαζόμενος ἱα-
 τρὸς οὗτος εἶναι, ὡ τοῦ θαύματος, συμπλήτης
 καὶ συγγενῆς τοῦ ποιητῶ. Χάρις εἰς αὐτὸν σώ-
 ζεται ἓκ τῶν χειρῶν τῶν ληστών Ντελίδων. Ἄλλ'

ἡ διὰ τὴν σωτηρίαν του εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν
 συγγενῆ του δὲν ἐξισοῦται πρὸς τὴν εὐχαρίστησιν
 μετὰ τῆς ὁποίας διηγεῖται πῶς, χάρις εἰς τὴν
 βοήθειαν τοῦ ἱατροῦ, ἔδειρε τὸν σκληροκαρδίον
 κύριόν του Νικόλαν,

« ὄν περ εἰς κάποιον ἀγρὸν εἶχομεν ἀπαντήσει
 « Μὰ τί ξυλαιὶς ! ὄχι μὲ χέρ', ὄχι μὲ τὸ ποδάρι,
 « μὲ γρόθους, μὲ κερῶμοια, — ἀλλὰ μὲ ἓνα φκιάρι. » (σ. 84)

Ἐπιστρέψας εἰς « Μέμφιδα » στοιχίζεται εἰς
 ἓνα Καρπάθιον ἔχοντα γραῖαν θεῖαν κατακόιτον,
 τῆς ὁποίας τῷ ἀνατίθεται ἡ περιθαλψίς. Μὴ
 ὑπομένων τὴν ἀηδίαν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας,
 οὔτε τὴν τραχύτητα τοῦ νέου κυρίου του, ὅστις

« ἀπὸ τὴν μύτην μ' ἔπιασε, ὡς σκύλον μ' ἔτραβαῦσε.
 « καὶ σήκωνε τὸ χέρι του καὶ ὅτ' ἔφθανε κτυποῦσε, »

παραιτεῖ μετὰ ἓνα μῆνα καὶ ταύτην τὴν θέσιν,
 ἀποφασίσας ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του νὰ ἐπιστρέψῃ
 εἰς τὴν πατρίδα.

Ἄναχωρεῖ λοιπὸν ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ με-
 ταβαίνει εἰς Σμύρνην, τὴν ὁποίαν περιγράφει λε-
 πτομερῶς, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἀλλ' οὐχὶ
 κολακευτικῶς. Μεταβάλλων ὅμως γνώμην, δὲν
 ἐπιστρέφει εἰς τὰ ἴδια. Ἐξακολουθεῖ τὰς περι-
 πλανήσεις του, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ
 τύχη θὰ τὸν εὐνοήσῃ. Ἐκ Σμύρνης μεταβαίνει
 εἰς Ἀδραμύτιον, (εὐρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸν Ἀ-
 πρίλιον τοῦ 1815), ἐξ Ἀδραμυτίου εἰς Κυδω-
 νίας, ἐκεῖθεν δὲ πάλιν

« μπαρκαρισθεὶς εἰς μίαν
 « λεύκαν, ἐξαναιμίσευσε διὰ τὴν Ἀραβίαν. »

ἀποβιβάζεται εἰς Δακμιᾶτι, ἔνθα μετὰ τετραήμε-
 ρον ὑπηρεσίαν παρὰ τινὶ ἀρχιμανδριτῇ,

« γνωρισθεὶς μ' ἓνα καρaboκῦρην,
 « ὅστις αὐτοῦ ἐφόρτωνε καφέδες καὶ πιπέρι,
 « εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μέλλοντας νὰ τὰ φέρῃ, »

συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ δι' ἐξ τάλληρα νὰ τὸν πα-
 ραλάβῃ ὡς ἐπιβάτην, καὶ ἀναχωρεῖ διὰ Κων-
 σταντινούπολιν.

Εἰς τὰ ἐπόμενα κεφάλαια περιγράφονται αἱ
 ποικίλαι περιπέτειαι τοῦ ταξειδιοῦ τούτου καὶ οἱ
 διάφοροι σταθμοὶ τοῦ περιηγητοῦ, δηλαδὴ Λε-
 μησός, Καστελόρριζον, Μῦρα τῆς Λυκίας, Ρόδος,
 Σύμη, Χίος, Τριᾶς, Δαρδανέλια, κτλ. Τῆς Χίου
 ἀναγράφει λεπτομερῶς καὶ μετὰ θαυμασμοῦ τὴν
 εὐπορίαν, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐνομίαν. Τὴν
 δὲ Κωνσταντινούπολιν συγκρίνει πρὸς ἀπάσας τὰς
 μεγαλοπόλεις τοῦ κόσμου, παραθέτων ἐν ὑπόση-
 μειώσει στατιστικὰς πληροφορίας, καὶ ἀναφέρων
 ὀνομασί, καθὼς πάντοτε, τοὺς ἐπισημοτέρους τᾶν
 ἐκεῖ Ἑλλήνων ἀρχόντων καὶ ἐμπόρων.

Ἄλλὰ καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξακολουθεῖ
 νὰ τὸν καταδιώκῃ ἡ τύχη. Κατ' ἀρχὰς εὐρί-
 σκει προϊστάμενον, παράλυτον καὶ τοῦτον·

« καὶ ἡ μὲν συμφωνία μας ἦτο δι' ἓνα χρόνον,
 « ἀλλ' ἀντὶς χρένον στάθηκα ἐπὶ τὰ ἡμέρας μόνο. »

«Ὅθεν προστρέχει «εἰς κάποιον Μισὲ Ζωρζάκην, Χίον,» μεσίτην, ὅστις τὸν τοποθετεῖ εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀλλὰ δὲν βραδύνει νὰ παραιτήσῃ καὶ ταύτην, καὶ ἀναχωρεῖ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μεταβαίνων εἰς Μολδοβλαχίαν. Περιγραφή πάλιν τοῦ δρόμου του διὰ Σωζουπόλεως, Καβάρνas, Κωνσταντίας, Ρενίου καὶ Γαλαζίου, μέχρις Ἰασίου, ὅπου εὐρίσκει εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ αὐθέντου, «εἰς τὴν Κούρτην,» ὑπόρρημα ἀξιοπρεπές, τὸ τοῦ ὑποσημειωτοῦ. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν «γλιστρᾷ τὸ μέστιόν του» ἐνῶ ἔθετε τὸν ἀνθρακα εἰς τὸ τσιμποῦκι ἐνὸς Τούρκου,

« ἡ δὲ φωτιά πετάχτηκε ἔς τοῦ Τούρκου τὸ καθούκι ! »

Διώκεται λοιπὸν ἀπὸ τὴν Κούρτην καὶ γίνεται ἀυπογραμματικός, πρὸς εἴκοσι πέντε γρόσια τὸν μῆνα, εἰς κάποιαν περίφημην δομνίταν Μαριόλαν,» σύζυγον, ὡς προσθέτει ἐν ὑποσημείωσει, τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Γρηγορίου Στούρζα.

« Πλὴν ἓνα χρόνον μοναχὰ αὐτοῦ εἶχε καθίσει, « ἔπειτα δυσαρεστηθεὶς εἶχεν ἀναχωρήσει. »

Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1816 ἐπιβιβάζεται εἰς ἐν βρίκιον διὰ Τριέστι, συμφωνήσας τὸν ναῦλον του «διὰ φλωρία ἔξι.»

Νέα πάλιν «περιγραφή τοῦ δρόμου τοῦ ξένου ἐμοῦ ἀπὸ Τσερίγον, Ναυαρίνον, Κορφοῦς καὶ ἐρχομός μου εἰς Τριέστι.» Εἰς τὴν πόλιν ταύτην βλέπει κατὰ πρῶτον τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ὡς φαίνεται, εἴτε ἐκ τύχης, εἴτε ἐκ προθέσεως, εἴτε ἐνεκα κακῶν σχέσεων, μίαν μόνην φάσιν, οὐχὶ τὴν καλλιτέραν, τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τούτων ἔλαβεν ἀφορμὰς νὰ σπουδάσῃ, ἐκθέτει δὲ γυμνῶς καὶ ἀφελῶς τὰς ἐντυπώσεις του. Σκανδαλισθεὶς ἐξ ὧν εἶδεν, ἀηδιάσας τὰ τῆς Δύσεως, ἀναχωρεῖ ἐκ Τριεστίου τὴν 30ὴν τοῦ Ἰανουαρίου, ἐπιστρέφων καὶ πάλιν εἰς Τουρκίαν διὰ Ραγούζης, Αὐλιάνος, Ζακύνθου, καὶ Μυκόνου. Εἰς Σάμον ναυαγεῖ, μόλις διασωθεὶς μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἀρχίζει νέα πάλιν ὀδύσεια.

Ὁ ναυαγὸς συμφωνεῖ μετὰ δύο ἐκ τῶν διασωθέντων συνοδοιπόρων του

« μεθ' ὅρου, ὅτι πάντοτε μαζί νὰ περπατῶμεν, « καὶ ὅπου καταστήσωμεν νὰ μὴ ξεχωρισθῶμεν. »

Ὁ εἰς ἐκ τῶν συντρόφων του,

« μὲ τὸ νὰ εἶχε κάνει
« εἰς σπετσάριαν, πρὸβλεπε τὸν ἱατρὸν νὰ κάνῃ,—
« ὁ δεῦτερος δὲ ἔστωντας νὰ ἔχῃ εὐφωνίαν
« ἐπρόβλεπε τὸν μουσικὸν νὰ κῆμ' εἰς ἐκκλησίαν,—
« ἔγω δέ, εἰς τ' ἀλφάβητον ὡς ὧν τὴν παραπάνω,
« ἐπρόβλεπε ἐπάγγελμα τὸν δάσκαλον νὰ κάνω »

Ἡ ἐφεξῆς περιοδεία τῆς σοφῆς τριάδος ἀποτελεῖ τὸ διασκεδαστικώτερον τοῦ ποιήματος μέρος. Ἀπὸ Ἐφρεσον εἰς Θείρα καὶ εἰς Παῖνδοῦρι καὶ Μυρίναν καὶ Μαγνησίαν καὶ Σάρδεις καὶ Ἀλλάχ Σιέρι, περιέρχονται οἱ τρεῖς τυχοδιώκται

τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, θεραπεύοντες ἀστείφ τῷ τρόπῳ ἀσθενεῖς *Mollades* καὶ *Kartirac*, χωρὶς νὰ παραμελῇ ὁ ποιητὴς τὰς συνήθεις γεωγραφικὰς καὶ στατιστικὰς πληροφορίες, ἀντιγράφων ἐνίοτε καὶ αὐτὰς ἐπὶ τὰς ἀρχαίας ἐπιγραφάς.

Ἄλλ' εἰς τὸ Ἀλλάχ Σιέρι ὁ εἰς ἐκ τῶν συντρόφων δολοφονεῖται ὑπὸ Τούρκων, ὁ δ' ἕτερος ἀσθενήσας ἀποθνήσκει, καὶ μένει ὁ ποιητὴς μόνος εἰς τὰ ξένα,

« ὅπου ἕτερον ὁμόγλωσσον δὲν ἔχει μῆτε ἓνα. »

Ἐξακολουθεῖ ἐντούτοις ἐκεῖ μετερχόμενος τὸν ἱατρὸν διότι, καθὼ ἐπικερδέστερον, εἶχον ἐπὶ τέλος ἀποφασίσει καὶ οἱ τρεῖς νὰ προτιμήσωσι τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, τοῦ χρηματίσαντος εἰς *speziariar*, μεταδώσαντος τὰς γνώσεις του εἰς τοὺς δύο συντρόφους του. Ἄλλ' ὁ Μολλὰς τοῦ χωρίου ἀγαπήσας τὸν ψευδοῖατρὸν προσπαθεῖ νὰ τὸν κατηχήσῃ. Μέγας ὁ κίνδυνος διὰ τὸν Θετταλομάγνητα, ὅστις δὲν ἔχει τὴν ἐλαχίστην διάθεσιν νὰ γείνη Μωαμεθανός. Δραπετεύσας ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς Ἀζάρι, κινδυνεύει δὲ καθ' ὁδὸν τὰ δολοφονηθῆ. Μετὰ νέας πάλιν καὶ πολλὰς περιπλανήσεις καταλήγει εἰς Πέργαμον, ὅπου

« ἐκόνειεν εἰς ἓνα συντοπίτην,
« Δάσκον ὀνομαζόμενον, μπακλήν φαμελίτην,
« οὔτινος καὶ ἡ σύζυγος, ὀνόματι Σοφία,
« μοῦ ἦτον συντοπίτισσα κάκιστη ἢ ἀθλία. »

αὕτη περιθάλλει φιλοφρόνως τὸν ξένον, ἐνθουσιάζει τὴν πατρίδα. Ἐκ Πέργαμου, διερχόμενος διαφόρους ἄλλας κωμοπόλεις, μεταβαίνει εἰς Προῦσαν καὶ εἰς Νίκαιαν, ἔθνα ἔχομεν «περιγραφήν ἀξιολύπητον τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως αὐτῆς.» Εἰς Νικομήδειαν εὐρίσκει ἓνα παραφέντην Ἰορδάνην,

« πραγματευτὴν Γαλατινόν, τουτέστι Καραμάνην, »

καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ νὰ τὸν συνοδεύσῃ ὡς ὑπηρέτης εἰς Βαγδάτιον. Ἀλλὰ καθ' ὁδὸν τὸ κιρβάνιον προσβάλλεται ὑπὸ ληστῶν εἰς τὸ Καμβύσιον ὄρος, ὁ δὲ Ἰορδάνης ἀποθνήσκει εἰς Ἀγκυραν, καὶ ὁ ἀτυχὴς ἀκόλουθός του ἀποφασίζει νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Διέρχεται τὸ Κοτύκιον, τὰς Κολοσσάς, τὴν Κύζικον καὶ φθάνει ἐπὶ τέλος εἰς Κωνσταντινούπολιν, στερεὰν ἔχων ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἐπὶ τέλος ἐκεῖθεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ἀλλὰ καὶ πάλιν καταπίθεται ἀπὸ ἓνα «συγχωριανόν του »

« πῶς τάχα εἶναι ἐντροπῆ, τόσον καιρὸν ἔς τὰ ξένα
« λείποντες, καὶ νὰ πάγωμεν μὲ χέρια στυρωμένα. »

Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐντροπῆς, τίθεται ἐκ νέου εἰς κίνησιν καὶ ἀναχωρεῖ δι' Ὀδησσόν, ὅπου φθάνει μετὰ ἕξ ἡμερῶν πλοῦν. Ἐγκαῦθη, μεταξύ κειμένου καὶ ὑποσημειώσεων, ἔχομεν λεπτομερεῖς πολιτειογραφικὰς εἰδήσεις περὶ Ὀδησοῦ ἰδίως καὶ τῆς ὅλης Ῥωσίας ἐν γένει, ἐν τέλει δὲ κατὰ

λογον ὀνομαστικὸν πάλιν τῶν τε ὁμογενῶν ἐμ-
πόρων

« καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, Ῥωμαίων δέ, εἰς ὅλην
• τὴν τῆς Ῥωσίας ἔκτασιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. »

Ὁ ποιητὴς δὲν διέμεινεν εἰς Ὀδησσόν, ἀλλ' ἐγένετο παιδαγωγὸς εἰς Βουλγαροχώριόν τι τῶν περιχώρων, ὅπου ἐρωτεύεται τὴν Σουλτάναν, θυγατέρα ἑνὸς τῶν προεστώτων. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ποιήματος ἀφιερῶται εἰς τοὺς ἀναλάτους ἐρωτᾶς του. Ὁ προεστὸς δὲν συγκατατίθεται κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ συνοικέσιον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνδίδει συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς συζύγου του, ἥτις κλίνει πρὸς τὸν ξένον. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἐρωτόληπτος Θεοταλομάγνης ἐπέζητησε καὶ εὗρεν εἰς τὴν ῥακοποσίαν τὴν παραμυθίαν τῶν αἰσθηματικῶν περιπετειῶν του. Οὕτω δέ, ἐν μέθῃ διατελῶν, προσβάλλει τὸν μόλις δυσωπηθέντα προεστῶτα καὶ ἐξεγείρει τὴν ὀργὴν του. Τὸ συνοικέσιον ματαιοῦται. Οἱ δύο ἐρωτευμένοι ἀποφασίζουσιν νὰ δραπετεύσωσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο ἀκουτυγχάνει, ὁ δὲ ποιητὴς φεύγει μόνος παραιτῶν τὴν Σουλτάναν καὶ παρηγορῶν αὐτὴν μακρόθεν « μὲ ραθασάκια » καὶ στεναγμούς. Ἦτο ἄρα γε ἄξιον λύπης ἢ Σουλτάναν μὴ γενομένη σύζυγός του ; Ἰσως ἦτο τυχρὰ ἀποχωρισθεῖσα ἐν κειρῷ ἐρχομένου, οὐτινος ἢ ἄστατος καὶ ἀνόητος διαγωγῆ καθ' ὅλον τὸν βίον του, καὶ κατὰ τὴν περίοδον ἔτι τοῦ ἐρωτῆς του, ἐδικαίου πληρέστατα τοὺς δισταγμούς τοῦ Βουλγάρου προεστῶτος.

Ὁ ἐπίλογος εἶναι παραίνεσις πρὸς τοὺς ἀναγνώστας νὰ μὴ ξενιτεύωνται καὶ περιγραφὴ τῶν δεινῶν τῆς ξενιτείας.

« Ἰδοῦ, αὐτὴν τὴν προκοπὴν ἀπέκτησα 'ς τὰ ξένα ! »

Δὲν ἐπιλέγει ὅμως ὁποῖαν προκοπὴν ἀπέκτησε μετὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἤρχιζεν ἡ Ἐπανάστασις, ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ἂν ἔστυρε καὶ αὐτός τὸ ξίφος ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἢ προγενεστέρᾳ ζωῇ του δὲν παρέχει τεκμήρια ἠρωικῶν τάσεων. Ναι μὲν, μεταξύ τῶν μέσων εἰς ὅσα κατ' ἀρχὰς προσέφυγεν ὅπως διασκεδάσῃ τὸν ἐρωτικὸν πόνον του, « ἀνάγνωσιν δηλαδὴ, ψάλσιμον, » κτλ ἀναφέρει καὶ ἄσματα

« κάποια τῆς πατρίδος

• νὰ στρέψῃ τὴν ἐνθύμησιν τῶν ἐκ τῆς κρησίδος, »

ἀλλ' εἰς τοῦτο περιορίζεται ἢ ἐπὶ τῆς ψυχῆς του ἐπίδρασις τῶν πατριωτικῶν τοῦ καιροῦ ἐκείνου ποιημάτων. Καὶ ὅτε δὲ ὁ φίλος καὶ συμπολίτης του Πούρας, ἐνθουσιῶν, ἀναγγέλλει ὅτι ἀπεκαλύφθη εἰς Ὀδησσόν

« τοῦ Ρήγα τὸ μυστήριον τῆς Ἰερᾶς φαρίας, »

καὶ τὸν προτρέπει νὰ συνακολουθήσῃ μετ' αὐτοῦ ὄσους ἐτοιμαζόνται « νὰ κινήσουν, » ὁ ἡμέτερος

ποιητὴς μένει ἀνάληπτος. Πῶς, λέγει, πῶς νὰ συντρέξω,

« πῶς νὰ σταθῶ εἰπέ μου,

• ἀφοῦ δὲν ἔπιασα ποτὲ ἄρμα 'ς τὰ χεῖρά μου ; »

Εἰς μάτην ὁ Πούρας προσπαθεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν τὸν πατριωτισμὸν ὑπὸ τοῦ ὁποῖου φλέγεται, εἰς μάτην ἐπικαλούμενος τὰ ὀνόματα τοῦ Λεωνίδα, τοῦ Περικλέους, ἐρωτᾷ

« τί μᾶς χρειάζεται ζωὴ χωρὶς ἐλευθερίαν ; »

ὁ ἐρσστής τῆς Σουλτάνας ἠμολογεῖ ἀφελῶς ὅτι δὲν ἦτο ἐπιδεικτικὸς τοιοῦτου ἐνθουσιασμοῦ.

« Ἀγκαλὴ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐγὼ μὲν δὲν ἠσθάνθην

• Κανένα ἐνθουσιασμόν, μάλιστα ἐπικράνην. »

Καὶ ἀναχωρεῖ ὁ Πούρας μόνος ὅπως ἀγωνισθῆ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ὁ δὲ Δημήτριος Παππᾶ Νικολάου μένει εἰς τὸ παρὰ τὴν Ὀδησσὸν Βουλγαροχώριον, πλησίον τῆς Σουλτάνας. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν ἐνεφορεῖτο αἰσθημάτων ἠρωικῶν, τῷ ὀφείλεται τοῦλάχιστον ἐπαινος ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὡς πρὸς τοῦτο νὰ ἐξκαπατήσῃ οὔτε αὐτὸν οὔτε τοὺς ἀναγνώστας του. Προτιμητέα χιλιάκις ἢ εἰλικρινειὰ του ἀπὸ τὴν ψευδῆ ἐπίδειξιν ἀρετῶν ἀνυπάρκτων. Ὁ πτωχὸς ποιητὴς παριστᾷ ἑαυτὸν ὁποῖος εἶναι καὶ μᾶς διδίδει ὅ,τι ἔχει. Δὲν δικαιούμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν πλεῖότερον πρὸ αὐτοῦ.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΡ ΕΛΛΗΣΙΝ

[Συνέχεια. Βλ. σελ. 182]

Τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ἔκδοσιν ὁ μὲν Μ. Παρχνίκας ἀνέγραψεν εἰς τὰ 1808, ὁ δὲ μαρκήσιος de St-Hilaire εἰς τὰ 1818, ἀμφότεροι πλημμελῶς, μόνος δὲ ὁ Α. Π. Βρετὸς ὀρθῶς ἀνέγραψε τὰ κατ' αὐτὴν, σημειώσας, « Ἀθηνᾶ, ἡ ἐφημερὶς φιλολογικῆ, ἐπιστημονικῆ, πολιτικῆ καὶ ἐμπορικῆ ὑπὸ τῆς ἐταιρείας τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐν Παρισίοις ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ I. M. Ἐβεράρτου εἰς 8 » (Νεοελλ. φιλ. τ. β' σ. 202) Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς περὶ ἐκδόσεως τῆς Ἀθηνᾶς ἀγγελίας ἐχούσης ὡδε :

« Φιλόμουσοι ὁμογενεῖς Ἑλληνας,

» Ἀφ' οὗ τὸ Ἑλληνικὸν γένος ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται τὴν κατὰστασίν του, σπεύδει ἀκαταπαύστως νὰ τὴν θεραπεύσῃ, καὶ νὰ ἀνακτήσῃ, ὅσον δύναται, τὰς προγονικὰς ἀρετὰς του. Μάρτυρες τὰ εἰς διάφορα μέρη νεοσυστηθέντα σχολεῖα ἢ φροντίς περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὅσοι μέλλουσι νὰ σχολαρχώσιν εἰς ταῦτα διδασκάλων. Μάρτυρες οἱ νέοι Ἑλληνας, διεσπαρμένοι εἰς τὰς περιφανεστέρους τῆς Εὐρώπης μητροπόλεις, καὶ σπουδάζοντες μὲ εὐγενῆ φιλοτιμίαν νὰ μεταφέρωσιν ἕκα-